

ITC stojí jako jasná tečka za zástavbou, definitivní hranice. Ale stále je stavbou pomíjivou, krčící se pod architekturou „na věčnost“ tyčící se na vrcholu kopce. Stavbou stejně pomíjivou jako její sousedé, které by mohl zítra odváť vítr a svět by se nezměnil. Stejně jako stany a stánky při cestě poutníků ke kostelu, které mizely a objevovaly se po staletí.

Za poslední desetiletí se zástavba města přiblížila k Zelené hoře nad rámec snesitelných mezí. Kompozice a vazby uvnitř barokní krajiny drží pohromadě z posledních sil, i samotná vazba zámku a poutního kostela zůstala pouze torzem, fyzickou spojnici. Území by více prospělo bourat než stavět.

Návrhem informačního a turistického centra (ITC) chceme udělat tečku za zástavbou: Upravit, zastříhnout, utišit, ohraničit a uzavřít valící se hmotu. Stavbou ve svazku se stromořadím vedoucím ke křížku jižně od řešeného území stanovit jasnou hranici zastavitelného a nezastavitelného. Uzavřít zástavbu jak směrem ke kopci – zelené hoře – tak k okolním polím. Analogií k tradiční záhumenní cestě vtáhnout zemědělskou krajinu, která je se Zelenou horou odnepaměti spojená, zpět do kompozice místa.

Zelená hora má zůstat zelenou horou – holým kopcem korunovaným svatostánkem. Kopec sám je pro nás stejně posvátný jako materie vlastních staveb. Všechny nově navrhované objekty a zpevněné plochy jsou součástí zástavby, nikoli Zelené hory. Dotek navrženého objektu s hranicí kopce říká jasně: Dál už to nejde!

Objekt ITC umísťujeme k patě kopce, do místa, kde se historická spojnice zámku a kostela dnes nepříjemně láme. Stojí právě tak, aby návštěvníka pozastavila a nasměrovala. Návštěvníkům přicházejícím od zámku tak bude přirozeně po ruce, návštěvníky přijíždějící přímo pod kopec pak navede k historické poutní cestě, k prožitku z jejího závěrečného stoupání.

Zelená hora bylo – a chceme aby bylo i nadále – místo ožívající s poutníky - návštěvníky, které přivádí hledání vytržení z každodenního světa, atmosféra po staletí opečovávaná. ITC nemá být ničím víc než skromným zázemím pro jejich zážitek, krátkou zastávkou, nadechnutím před posledním úsekem pouti. Dříve tuto funkci plnily stany a stánky, dnes jím může být lehká, do látky zabalená stavba schopná téměř rychlého odstranění, jako její předchůdci.

Její odstranění by bylo známkou zahojení místa a znovunavázání přetrhaných vazeb, oslavou, že „hraničních kamenů“ už není třeba. Cesta od zámku ke kostelu by se opět zapojila do barokní kompozice krajiny, informační centrum se spojilo s tím již vybudovaným v zámku a z ITC zůstalo jen skutečně nejnutnější zázemí skryté pod zemí. Objekt je na tuto možnost – byť vysoce nepravděpodobnou – připraven jak svým charakterem, tak umístěním: Jednoduchá,

abstrahovaná hmota zlehka postavená na dlažbu při patě kopce. Cíleně se vzdává jakéhokoli „tvarování“, jedinečný dům – socha – už stojí na jeho vrcholu.

Minimalizace ploch, objemů a materiálů na hranici nutnosti je v kontextu památky světového významu nadřazena snaze o maximalizaci komfortu návštěvníků.

Návrh objektu ITC ani úprav území se nesnaží okolní zástavbu nijak zakrýt. Vzhledem k morfologii místa a charakteru zástavby by každý takový pokus byl předem odsouzen k nezdaru. Návrh je jejím doplněním, glosou. V takovém vztahu pak může Zelené hora zůstat oním ideálním zeleným kopcem, loukou bez zbytečných cest a mobiliáře shlížející na okolní pole – věčná, nedotknutelná.

Budova ITC stojí přímo při původní poutní cestě, přirozeně, poutníkům po ruce. Její pozice tečky za zástavbou je posílena i tvarováním zpevněných ploch, jež si nárokuje doprava. Stání osobních aut, autobusů i MHD jsou vyskládána jedno za druhým podél paty kopce, kde zpevňují hranici zástavby a svou kompaktností šetří celkovou výměru zpevněných povrchů. Ty jsou jednotně vydlážděny, což společně se zónou se sníženou rychlostí (30) napomáhá kultivovat dopravu.

Z vnější strany pak hranici zástavby vyrýsoává stromořadí. To vzniká úpravou, doplněním a navázáním na stávající zeleň podél cesty lemující hranice stavebních parcel jižně od řešeného území směřující ke křížku. Oživuje se tak motiv záhumenní cesty, tedy pěší trasy převážně pro místní. Na ně bylo myšleno i při rozvržení zbytku cestní sítě, která nabízí okruhy pro procházky či pohodlnou pozvolnou trasu na hřbitov. Postupné kultivaci v území je podrobena i trafostanice, dnes zapomenutá mezi domy: Její slepá fasáda poslouží jako opora přístřešku pro čekající.

Všechny úpravy se tak drží světa pod kopcem, pod Zelenou horou. Vlastní hmota a plocha kopce je naopak ponechána v maximální možné míře bez úprav, netknutá, volně zarůstající spásanou či dvakrát ročně sečenou loukou. Dokonalý kruh uvnitř cestičky nejbližší k vrcholu je upravován pravidelně, aby nechal vyniknout a chránil vlastní hmotu stavby.

Pod rozhalujícím se obvodovým pláštěm ze syntetické tkaniny se ukrývá montovaná dřevěná konstrukce krytá komůrkovými polykarbonátovými deskami; lehká stavba přiznávající ve své průsvitnosti rychlost svého vztyčení a čekající nad probíhající sjednocenou dlažbou okolí na svou případnou demontáž. Vnitřní prostor tvaruje světlo měkce usměřované tkaninou, která částečně, přirozeně a nenásilně zakrývá vše, co má zůstat skryto. Konstrukce podzemí je výrazně odlišná, pevnější, s větší životností; zázemí připravené dobře a dlouho sloužit.

V přízemí objektu nabízí plošně střízlivá návštěvnická hala při běžném provozu informační pult s prodejem suvenýrů a drobného občerstvení, mimo návštěvnické hodiny možnost pořádání menších přednášek (cca 30 sedících posluchačů) s projekcí namířenou od pultu k protilehlé stěně skladu. Sklad obsahuje kromě suvenýrů a propagačních materiálů nezbytný mobiliář.

Patro zorganizované kolem centrálního převýšeného prostoru haly nabízí zázemí průvodcům a dalším zaměstnancům ITC.

Suterén je s přízemím bezbariérově spojen výtahem odpovídající velikosti, obsahuje toalety pro veřejnost, technické a skladové zázemí.

hrubá podlažní plocha 232,32 m²

čistá podlažní plocha 168,12 m²

zastavěná plocha 77,44 m²

obestavěný prostor 712,08 m³